

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Gavriliță, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Ciobanu Oleg XXX, născut la XXXX, domiciliat în mun. XXX, str. XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 05.09.2016 pînă la 28.02.2017;

Instanța de apel de la 27.03.2017 pînă la 04.05.2017;

Instanța de recurs de la 20.10.2017 pînă la 22.11.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 28 februarie 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Ciobanu Oleg a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal a fost suspendată executarea pedepsei, stabilindu-i un termen de probațiune de 3 ani, fiind obligat ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără învoirea organului de stat specializat care exercită controlul asupra comportamentului condamnatului.

Ciobanu Oleg a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2), lit. c) Cod penal, fiind eliberat de răspundere penală în legătură cu expirarea prescripției de tragere la răspundere penală.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Ciobanu Oleg în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli speciale pentru efectuarea achiziției de control, contravaloarea sumei de 9 200 lei.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Ciobanu Oleg în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-4741 din 25 iunie 2016 suma de 390 lei.

2. Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a constatat că, inculpatul Ciobanu Oleg XXX în perioada nestabilită de timp, dar până la 08 iunie 2016, acționând cu scopul punerii în circulație a bancnotelor false fabricate pe teritoriul Ucrainei de către persoane necunoscute, de la care obținea bancnotele valutei dolar SUA și euro false, a distribuit persoanelor necunoscute și investigatorului sub acoperire aceste bancnote pe care le realiza contra unei sume de aproximativ 38 dolari SUA veridici per 100 dolari SUA falși.

Prin urmare, în rezultatul achiziției de control efectuată la 02 iunie 2016, Ciobanu Oleg XXX a realizat investigatorului sub acoperire contra unei sume de

1500 lei veridici, pentru o bancnotă de 100 dolari SUA și 50 euro falși, fals stabilit conform raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-3000 din 07 iunie 2016.

Ulterior, în rezultatul achiziției de control efectuată la 08 iunie 2016, aproximativ orele 01.00 Ciobanu Oleg XXX aflându-se în mun. Chișinău, str. Deleanu, 16 a realizat contra unei sume 7700 lei veridici, suma de 1000 dolari SUA falși, fals stabilit conform raportului de nr. 34/12/1-R-3245 din 23 iunie 2016.

Tot el, Ciobanu Oleg XXX, în perioada și locul nestabilit de organul de urmărire penală dar până la 30 iulie 2016, acționând cu scopul obținerii ilegale a unui document de importanță deosebită și anume pașaport al cetățeanului Lituaniei ce i-ar oferi dreptul de identificare și traversare a frontierei de stat, oferind persoanelor necunoscute datele sale personale, inclusive fotografia personală, a contribuit la falsificarea documentului oficial - pașaport al cetățeanului Lituaniei nr. LC 0824439, eliberat la 28 februarie 1996, pe numele Fadejevs Mihails, a.n. 06 iunie 1975, fals stabilit prin raportul nr. 34/12/1-R-4741 din 25 iunie 2016 și anume că blancheta pașaportului de uz extern al Republicii Lituania cu seria nr. LC 0824439, eliberat la 28 februarie 1996, pe numele lui Fadejevs Mihails, a.n. 06 iunie 1975 este confecționată la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente, însă în pagina cu date personale din pașaportul în cauză este modificată prin înlocuirea fotografiei inițiale cu fotografia actuală precum și înlocuirea anului nașterii din 1961 în 1975 la rubrica „data of birth” și „Identy No”.

Tot el, Ciobanu Oleg, prelungind acțiunile sale criminale a deținut documentul oficial fals de importanță deosebită pașaport al cetățeanului Republicii Lituania cu seria și nr. LC 0824439, eliberat la 28 februarie 1996, pe numele Fadejevs Mihails, a.n. 06 iunie 1975 până la 30 iulie 2016 orele 09:20, adică până la momentul efectuării percheziției la domiciliul lui Ciobanu Oleg, amplasat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, 12, ap. 71.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, avocatul Corpaci Olga în numele inculpatului Ciobanu Oleg, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii mărimii termenului de probă și a încasării de la inculpatul Ciobanu Oleg cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-4741 din 25.06.2016, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care a-i stabili lui Ciobanu Oleg în temeiul art. 90 Cod penal un termen de probațiune de 1 an, cu respingerea cerinței de încasare de la Ciobanu Oleg cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză din 25.06.2016 a sumei de 390 lei.

În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că, sentința în cauză este prea aspră privitor la stabilirea unui termen de probațiune în temeiul art. 90 Cod penal, precum și nefondată privitor la încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei.

Circumstanța atenuantă putea influența termenul de probațiune, or acesta putea fi stabilit în mărime mai mică decât cel stabilit prin sentința contestată, ținând cont de circumstanța atenuantă, neluată în considerație și faptul, că inculpatul anterior nu a fost judecat, este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, a conștientizat pericolul infracțiunii săvârșite, a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunii incriminate, s-a căit sincer, a colaborat cu organul de urmărire penală, contribuind astfel la descoperirea infracțiunii.

La acest capăt apărarea a menționat că, și acuzarea a constatat un pericol minim din partea inculpatului prin prisma circumstanțelor menționate, or acuzatorul de stat a

solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea stabilită de instanță, termenul de probațiune solicitat ai fi aplicat inculpatului fiind de 1 an.

Instanța de fond nu este în drept de a pune în sarcina inculpatului stingerea cheltuielilor judiciare efectuate în legătură cu acumularea probelor acuzării, ori potrivit prevederilor art. 143 alin.(2) Cod procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) a articolului indicat, se face din contul mijloacelor bugetului de stat, respectiv în temeiul art. 227-228 Cod de procedură penală, nu constituie prin sine cheltuieli judiciare care urmează a fi suportate de către inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, a fost admis apelul avocatului Olga Corpaci în numele inculpatului Ciobanu Oleg, casată sentința prime instanțe în partea stabilirii pedepsei și a încasării cheltuielilor judiciare cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, după cum urmează:

Ciobanu Oleg, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod penal, stabilind pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, stabilindu-i un termen de probațiune de 1 an.

Dispozițiile privind încasarea din contul lui Ciobanu Oleg în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R/4741 din 25.06.2016 în sumă de 390 lei, se exclud. În rest, dispozițiile sentinței s-au menținut.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect că starea de fapt și acțiunile inculpatului Ciobanu Oleg se încadrează corect în dispoziția în baza art. 236 alin.(1) Cod penal - punerea în circulație a semnelor bănești și anume a bancnotelor emise de organul autorizat al unui stat străin și al unei uniuni monetare de state străine; art. 361 alin. (2) , lit. c) Cod Penal - participația la confecționare și însăși deținerea unui document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, acțiuni săvârșite de două sau mai multe persoane și referitor la un document de importanță deosebită.

Prin analiza probelor cercetate, instanța de apel a constatat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Ciobanu Oleg, în comiterea infracțiunii pentru care a fost deferit justiției, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Totodată, instanța de apel s-a referit în partea numirii pedepsei inculpatului Ciobanu Oleg de către instanța de fond or, acest aspect, este reținut ca temei întru intervenirea în sentința instanței de fond în partea dată.

Analizând hotărârea judecătorească atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, instanța de apel a considerat că, soluția instanței de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de norma art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În speța dată, instanța de fond, la individualizarea pedepsei a indicat că „...reieșind din faptul că, inculpatul Ciobanu Oleg, a recunoscut vina, sincer se

căiește de cele comise, nu are antecedente penale, instanța de judecată consideră posibil și echitabil fața de inculpat a pedepsei cu suspendarea executării potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, însă, în opinia instanței de apel, instanța de fond neîntemeiat a concluzionat de a aplica inculpatului un termen de probațiune atât de mare.

La fel, în consecutivitatea enunțată, instanța de apel a remarcat că, deoarece instanța de fond a aplicat o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, atunci circumstanța atenuantă - recunoașterea vinei și căința sinceră putea influența termenul de probațiune, or acesta putea fi stabilit în mărime mai mic decât cel stabilit prin sentința contestată, ținând cont de circumstanța atenuantă menționată cât și de faptul că, inculpatul anterior nu a fost judecat, este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, a conștientizat pericolul infracțiunii săvârșite, a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunii incriminate, s-a căit sincer, a colaborat cu organul de urmărire penală, contribuind la descoperirea infracțiunii.

Astfel, în contextul celor expuse, instanța de apel a menționat că, împrejurările enunțate relevă că prin stabilirea unei pedepse în privința inculpatului, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, scopul pedepsei penale va fi atins și prin stabilirea unui termen de probă mai mic de 3 ani.

Referitor la partea încasării din contul inculpatului Ciobanu Oleg în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei nr. 34/12/1 -R-4741 din 25 iunie 2016 în sumă de 390 lei, instanța de apel a menționat că, prima instanță neîntemeiat a admis integral solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul condamnatului și a dispus încasarea de la Ciobanu Oleg a sumei de 390 lei în contul statului pentru efectuarea raportului de expertiză, ori, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Potrivit art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Tot aici, instanța de apel a considerat necesar de a face trimitere la prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, se reține că expertiza a fost ordonată de către organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării. În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs

ordinar, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței. Recurentul invocă dezacordul cu reducerea termenului de probațiune și neîncasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză. Instanța de apel nu a luat în considerație prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală. Totodată, instanța nu a motivat concluzia și motive suplimentare pentru reducerea termenului de probațiune.

5.1. Avocatul Corpaci Olga în numele inculpatului Ciobanu Oleg, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de procuror, solicitând respingerea acestuia, deoarece decizia instanței de apel este corectă și corespunde legii. Apărătorul invocă aceleași motive declarate în apelul său (pct. 3).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de autorul recursului nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În această consecutivitate se reține că, în recursul ordinar, procurorul a invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel din două considerente, și anume că, în viziunea sa, greșit instanța de apel a exclus încasarea de la Ciobanu Oleg în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 390 lei și neîntemeiat a redus termenul de probațiune.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat aceste argumente, deoarece instanța de apel și-a motivat soluția în această parte, care a fost expusă pe larg la pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Mai mult, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Iar potrivit alin. (2) aceluiași articol, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și

de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Suma de 390 lei solicitată de procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului constituie suma care a fost suportată pentru efectuarea expertizei nr. 34/12/1 - R-4741 din 25 iunie 2016.

Referitor la termenul de probațiune, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, mai blânde, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel, este proporțională faptelor comise de către inculpat, ori acesta poate fi stabilit în mărime mai mică, ținând cont de circumstanțele atenuante cât și de faptul că, inculpatul anterior nu a fost judecat, este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, a conștientizat pericolul infracțiunii săvârșite, a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunii incriminate, s-a căit sincer, a colaborat cu organul de urmărire penală, contribuind la descoperirea infracțiunii.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursul declarat, este vădit neîntemeiat și se apreciază ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Gavriliță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, în cauza penală, în privința lui **Ciobanu Oleg XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicat integral la **13 decembrie 2017**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan